

B A DEGREE (CBCS 2017) EXAMINATION
SEMESTER VI
PRIVATE REGISTRATION
SG6CBT02: PANCHATANTRA
MULTIPLE CHOICE QUESTIONS

1. पञ्चतन्त्रस्य रचयिता कः
  - a) विष्णुगुप्तः
  - b) विष्णुशर्मा
  - c) भासः
  - d) भारविः
2. पञ्चतन्त्रे कति तन्त्राः सन्ति
  - a)षट्
  - b) सप्त
  - c) त्रीणि
  - d) पञ्च
3. नूतनविद्याभ्यास सम्प्रदाय पुस्तकोऽस्ति
  - a)माघं
  - b) मेघदूतं
  - c) अर्थशास्त्रं
  - d) पञ्चतन्त्रं
4. पक्षिमृगादीस्यः कथापात्र भवति कस्मिन् पुस्तके
  - a)शाकुन्तलं
  - b) कर्णभारं
  - c) रामायणं
  - d) पञ्चतन्त्रं
5. पञ्चतन्त्रस्य तृतीयः तन्त्रः भवति
  - a)मित्रभेदं
  - b) मित्रसंप्राप्ति
  - c) काकोलुकीयं
  - d) लब्धप्रणाशं
6. पञ्चतन्त्रस्य द्वितीयः तन्त्रः
  - a)मित्रसंप्राप्ति
  - b) मित्रभेदं
  - c) अपरीक्षितकारकं
  - d) काकोलुकीयं
7. पञ्चतन्त्रस्य चतुर्थः तन्त्रः भवति
  - a)लब्धप्रणाशं
  - b) मित्रभेदं
  - c) मित्रसंप्राप्ति
  - d) अपरीक्षितकारकं
8. पञ्चतन्त्रस्य चतुर्थः तन्त्रः भवति
  - a)लब्धप्रणाशं
  - b) मित्रभेदं
  - c) मित्रसंप्राप्ति
  - d) अपरीक्षितकारकं
9. पञ्चतन्त्रस्य पञ्चमो तन्त्रः भवति

- a) मित्रसंप्राप्ति   b) मित्रभेदं
c) काकोलुकीयं   d) अपरीक्षितकारकं
10. बालकानां नीतिशास्त्रग्रन्थो भवति
a) मेधसन्देशं   b) कुमारसंभवं
c) पञ्चतन्त्रं   d) ऊरुभड्गं
11. करटकदमनकः द्वौ-----भवति
a) सिंहौ   b) शृगालौ
c) वानरौ   d) अश्वौ
12. पिङ्गलकः नाम सिंह सर्वमृगपरिवृतः पिपासाकुलः कुत्र गच्छतिम
a) यमुनातीरं   b) गङ्गातीरं
c) गोदावरीतीरं   d) चुर्णीतीरं
13. जातस्य नदीतीरे तस्यापि तृणस्य जन्मसाफल्यम् कस्य वचनमिदं
a) दमनकः   b) करटकः
c) पिङ्गलकः   d) वानरः
14. फलहीनं नृपं-----त्यजन्ति
a) भृत्याः   b) बान्धवाः
c) सुहृदः   d) पत्नी
15. शुष्के वृक्षे-----कि कार्यं
a) अण्डजाः   b) मृगाः
c) वानराः   d) शृगालः
16. चिकित्सकाः किर्मथं उपजीवति
a) आतुराणां   b) वणिजानां
c) घनिकानां   d) पण्डितानां
17. वणिजः कथं उपजीवति
a) आतुराणां   b) ग्रहकाणां
c) पण्डितानां   d) राज्यानां
18. क्षमापा केन उपजीवति
a) देशानां   b) आतुराणां

c) वणिजानां d) पण्डितानां

19. पण्डिताः केन उपजीवति
a) वणिजः b) आतुराणां
c) मूर्खाणां d) ग्रहकाणां
20. भिक्षुकाः कथं उपजीवति
a) गृहमेधिनां b) वणिजः
c) आतुराणां d) पण्डितानां
21. गणिकाः कथं उपजीवति
a) कामुकानां b) आतुराणां
c) मुर्खाणां d) पण्डितानां
22. शिल्पिनः कथं उपजीवति
a) सर्वलोकस्य b) गणिकाः
c) आतुराणां d) वणिजाः
23. नाविदग्धः प्रियं ब्रुयात्स्फुटवत्ता न-----
a) वाञ्चकः b) मण्डनप्रियः
c) निःस्पृहः d) पण्डितः
24. राजा कथं विनश्यति
a) मन्त्रण दुरुपदेशः b) लालनात्
c) विद्याविहीनात् d) सुहृद्बन्धात्
25. यतिः कथं विनश्यति
a) अन्यसङ्गत् b) लालनात्
c) दृष्टुत्रः d) स्त्रीगर्वात्
26. सुतः कथं विनश्यति
a) लालनात् b) विरहात्
c) अन्यसङ्गात् d) सुहृद्बन्धात्
27. विप्रः कथं विनश्यति
a) अनध्ययनात् b) अन्यसङ्गात्
c) दृष्टुत्रात् d) विरहात्

28. शीलं कथं विनश्यति

- a) खलोपासनात्   b) अन्यसङ्गात्
c) विरहात्   d) लालनात्

29. स्त्रीः कथं विनश्यति

- a) गर्वत्   b) अन्यसङ्गात्
c) विरहात्   d) खलोपासनात्

30. कृषिः कथं विनश्यति

- a) अनवेक्षणात्   b) प्रवासाश्रयात्
c) खलोपासनात्   d) गर्वात्

31. कुलः कथं विनश्यति

- a) कुतनयात्   b) अन्यसङ्गात्
c) विरहात्   d) गर्वात्

32. मैत्री कथं विनश्चति

- a) सङ्गात्   b) लालनात्
c) विरहात्   d) प्रणयात्

33. उपायज्ञोऽल्पकायोऽपि न-----परिभूयते

- a) वीरैः   b) शुरैः
c) व्यसनैः   d) भीरूः

34. वने सिंहो मदोन्मत्तः -----निपातितः

- a) शशकेन   b) काकेन
c) बकेन   d) शृगालेन

35. यस्य बुद्धिः -----तस्य

- a) धैर्यं   b) बलं
c) दुःखं   d) सुखं

36. -----नोपदेशेन शक्यते कर्तुमन्यथा

- a) स्वभावः   b) बन्धः
c) स्नेहः   d) दुःखः
37. सुतप्तमपि-----पुनर्गच्छति शीततां
a) पानीयं   b) औषधं
c) हिमः   d) चन्द्रः
38. यदि स्यात् शीतलो -----शीतांशुर्दहनात्मकः
a) वहिनः   b) सूर्यः
c) चन्द्रः   d) हिमं
39. न स्वभावोऽत्र -----शक्यते कर्तुमन्यथा
a) मर्त्यानां   b) देवानां
c) असुराणां   d) राज्ञः
40. नार्यः कः प्रापयति
a) दुर्जनः   b) सत्जनः
c) राजा   d) पुरुषः
41. धनं कस्य हस्ते भवति
a) कृपणानुसारि   b) सत्जने
c) वणिक्   d) नारीणां
42. कुत्र मेघः वर्षति
a) गिरिदुर्गः   b) नदीतीरे
c) कूपे   d) समुद्रे
43. ययोरेव समंवितं, ययोरेव समं कुलं, तयोर्मत्री-----च
a) विवाहः   b) सत्सङ्गं
c) मुख्याः   d) सज्जनः
44. नष्टं मृतमतिक्रान्तं नानुशोचिन्त -----
a) पण्डिताः   b) मुढाः
c) मुख्याः   d) सज्जनः
45. उपदेशो हि -----प्रकोपाय न शान्तये
a) मुख्याणां   b) पण्डितानां
c) मुख्याः   d) सज्जनः

46. पयः पानं -----केवलं विषवर्धनं
 a) भुजड़गनां   b) मुख्याणां
 c) पक्षिणां   d) मनुष्याणां
47. अन्धकारप्रतिच्छन्ने घटे -----इवाहितः
 a) दीपः   b) जलः
 c) विषः   d) अमृतः
48. प्रोक्तं श्रद्धाविहीनस्य -----रुदितोपमं भवति
 a) अरण्यः   b) गृहं
 c) आकाशं   d) क्षेत्र
49. मातृतुल्यगुणो पुत्रः भवति
 a) जातः   b) अनुजातः
 c) अतिजातः   d) अपजातः
50. पितः समः पुत्रः भवति
 a) अतिजातः   b) अपजातः
 c) जातः   d) अनुजातः
51. अधमाधमः पुत्रः भवति
 a) अपजातः   b) अतिजातः
 c) जातः   d) अनुजातः
52. उपायं चिन्तयेत् -----तथा अपायं च चिन्तयेत्
 a) प्राज्ञः   b) अज्ञः
 c) मूर्खः   d) पण्डित
53. आयुः कर्म च वित्तं च -----निघनमेव च पञ्चैतानि हि सृज्यन्ते
 गर्भस्थस्यैव देहिनः ।
 a) यशः   b) विद्या
 c) वस्त्रं   d) भोजनं
54. प्राप्तव्यमर्थं लभते -----देवोऽपि तं लङ्घयितुं न शक्तः
 a) अस्पुरे   b) मनुष्ये

c) पण्डितो d) अघमो

55. वेदाध्ययनस्य फलं किं

- a) अग्निहोत्रफलाः b) शीलं
c) घनं d) कीर्तिः

56. उद्योगिनं पुरुषसिंहमुपैति -----

- a) कीर्ति b) विधा
c) लक्ष्मी d) त्यागः

57. उद्यमेन हि सिद्धन्ति कार्याणि न-----

- a) मनोरथैः b) जन्मसाफल्यैः
c) त्यागैः d) पूर्वजन्मसुकृतेन

58. दारस्य फलमस्ति

- a) रतिपुत्रफला b) सुखं
c) दुःखं d) श्री

59. धनस्य प्रयोजनमस्ति

- a) त्यागं b) दत्तभुक्तफलं
c) कीर्ति d) यश

60. दानं भोगो नाशस्त्रिस्तो गतयो भवन्ति -----

- a) यशस्य b) वित्तस्य
c) त्यागस्य d) दुःखस्य

61. -----पिबन्ति पवनं न च दुर्बलास्ते

- a) सर्पाः b) मनुष्याः
c) पक्षिणः d) गजाः

62. शुष्कैस्तृणैर्वनगजा -----भवन्ति

- a) बलिनो b) सुखी
c) दुःखी d) उम्रतिं

63. कन्दैः फलैः -----गमयन्ति कालं

- a) मुनिवराः b) राजाः

c) मनुष्यः d) सन्ताः

64. -----एव पुरुषस्य परं निधानं

- a) दुःखः b) त्यागं
c) सन्तोष d) सुखं

65. -----तुल्यो निधिरस्ति नान्यो

- a) त्यागेन b) दानेन
c) धनेन d) कीर्तिः

66. -----नान्योऽस्ति रिपुः पृथिव्यं

- a) लोभः b) त्यागः
c) दानः d) धनः

67. विभूषणं-----समं न चान्यत्

- a) शीलं b) कीर्ति
c) दानं d) सुखं

68. -----तुल्यं धनमस्ति नान्यत्

- a) संन्तोषं b) लोभं
c) त्यागं d) सुखं

69. सुलभाः पुरुषाः राजन्स्ततं -----

- a) असत्यवादिनः b) प्रियवादिनः
c) मिथ्याचारः d) सत्यवादिनः

70. अप्रियाण्यपि पथ्यानि ये वदन्ति नृणामिह त एव-----

- a) सुहदः b) अरिः
c) विजयी d) सुखी

71. सुभाषितरसास्वादबद्धरोमाञ्चकञ्चुकाः विनापि संगमं-----

सुधियः सुखमासते

- d) पुरुषाणां b) स्त्रीणां
c) सत्जनानां d) पियंवादिनां

72. स्पृशन्नपि -----हन्ति

a) सर्पः   b) गजः

c) शृगालः   d) अश्वः

73. जिघन्नपि -----

a) भुजंगमः   b) करिः

c) शुनकः   d) मृगः

74. हसन्नपि -----हन्ति

a) नृपः   b) मनुष्यः

c) देवः   d) असुरः

75. मानयन्नपि -----

a) सत्जनाः   b) दुर्जनाः

c) प्रियवादिनःd) अरिः

76. त्यजेत् -----कुलस्यार्थ

a) एकं   b) द्वौ

c) त्रीणि   d) पञ्च

77. ग्रामस्यार्थ -----त्यजेत्

a) मानं   b) ग्रामं

c) कुलं   d) पुरं

78. जनपदस्यार्थ -----त्यजेत्

a) ग्रामं   b) कुलं

c) आत्मार्थ   d) पृथिवी

79. आत्मार्थ -----त्यजेत्

a) पृथिवी   b) ग्रामं

c) कुलं   d) पुरं

80. आपदर्थ -----रक्षेत्

a) धनं   b) पत्नी

c) पृथिवी   d) कुलं

81. धनैरपि रक्षेत्

a) कुलं   b) पृथिवी

- c) पत्नी   d) ग्रामं
82. धनैरपि दारैरपि सततं -----रक्षेत्
 a) कुलं   b) आत्मानं
 c) पृथिवी   d) पुरं
83. साकारो निःस्पृहो वाग्मी नानाशास्त्रविचक्षणः, परिचित्तावगन्ता च राज्ञो -----
 ---स इष्टते
 a) दूतः   b) मिथ्याचारी
 c) प्रियभाषिणः   d) पण्डितः
84. पतिव्रतां पतिप्राणां पत्युः प्रियहिते रता, यस्य स्यादीदृशी भार्या धन्यः स -----
 ---भुवि
 a) मनुष्यः   b) पुरुषः
 c) पण्डितः   d) देवः
85. न गृहं गृहमित्यार्हुगृहिणी -----उच्यते
 a) अरण्यं   b) गृहं
 c) पतिव्रता   d) सन्तुष्टः
86. गृहं हि गृहिणीहीन -----सदृशं मतं
 a) अरण्यं   b) राजधानि
 c) तपोवनं   d) आतुरालयं
87. मितं ददाति हि -----
 a) पिता   b) माता
 c) भ्राता   d) भगिनी
88. मितं भ्राता मितं -----
 a) सुतः   b) भर्तारं
 c) माता   d) सुहृदः
89. अमितस्य हि दातारं -----का न पूजयेत्
 a) सुतः   b) पिता
 c) भ्राता   d) भर्तारं
90. एकस्याप्यतिथे -----य प्रदातुं न शक्तिमान् तस्यानेकं परिक्लेशे गृहे
 किं वसतः फलं

- a) अन्नं
- b) जलं
- c) वस्त्रं
- d) औषधं

91. यः करोति नरः पापं न तस्यात्मा ध्रुवं प्रियः आत्मना हि कृतं पापं -----
--हि भुज्यते ।

- a) आत्मनैव
- b) परेनैव
- c) दृष्टेन
- d) सत्यजनेन

92. अपूज्या यत्र पूज्यन्ते पूज्यानां तु विमानना त्रीणि तत्र प्रवर्तन्ते दुर्भिक्षं -----
-भयं

- a) मरणं
- b) जीवितं
- c) अरिः
- d) नाशं

93. कुलं च शीलं च सनाथता च, विद्या च वित्तं च वपुर्वयश्च, एतान् गुणान
सप्तविचिन्त्य देया -----बुधैः

- a) देवता
- b) कन्या
- c) पण्डिता
- d) सूहृद्

94. सन्तापयन्ति कमपत्थ्य भुजं न -----

- a) रोगाः
- b) ऐश्वर्यम्
- c) सुखं
- d) दुःखं

95. दुर्मन्त्रिणं कमुपयान्ति न नीतिद्रोषाः कं -----न दर्पयति

- a) श्रीः
- b) सुखं
- c) द्वेष्यं
- d) दुःखं

96. कं न निहन्ति -----

- a) मृत्युः
- b) सुखं
- c) वायुः
- d) जलं

97. कं -----कृता न विषयाः परिपीडयन्ति

- a) तरुण
- b) तरुणी
- c) पुरुष
- d) स्त्री

98. लुभ्यस्य किं नश्यति

a) धनं   b) यशः

c) सुखं   d) श्रीः

99. पिंशुनस्य किं नश्यति ?

a) मैत्री   b) यशः

c) सुखं   d) धनं

100. कुव्यवसिनः किं नश्यति

a) मैत्री   b) विद्या

c) सौख्यं   d) धनं

101. कृपणस्य किं नश्यति

a) धनं   b) सौख्यं

c) यशः   d) विद्या

102. प्रमत्तचित्तस्य नराधिपस्य किं नश्यति

a) धनं   b) राज्यं

c) पत्नी   d) श्रीः

103. प्रारभ्यते न खलु विघ्नभयेन -----

a) महतां   b) नीचैः

c) मध्याः   d) उत्तमाः

104. प्रारभ्य विघ्नविहता विरमन्ति -----

a) अधमाः   b) उत्तमाः

c) नीचैः   d) मध्याः

105. विघ्नैः सहस्रागुणितैरपि हन्यमानः प्रारब्ध -----गुण न परित्यजन्ति

a) नीचैः   b) मध्याः

c) उत्तमाः   d) अधमाः

106. अकृत्यं नैव कर्तव्यं, -----संस्थिते न च कृत्यं परित्याज्यं धर्म एवं सनातनः

a) प्राणत्यागेऽपि   b) अर्थत्यागः

c) रज्यत्यागं   d) यशस्त्यागं

107. माता यस्य गृहे -----च प्रियवादिनि, अरण्यं तेन गन्तव्यं यथारण्यं तथा गृहं

a) भार्या   b) भगिनी

- c) स्नुषा   d) सपत्नी

108. क्षते प्रहारा निपतन्त्य भीक्षण -----क्षये वर्धीति जठराग्निः

- a) अन्नं   b) वस्त्रं
c) जलं   d) गृहं

109. उपकारिषु यः साधुः साधुत्वे तस्य को गुणः, अपकारिषु यः साधुः ससाधुः -----उच्यते

- a) सत्त्विः   b) दृष्टिः
c) प्रियंकरः   d) मित्रः

110. संभाव्यं गोषु सम्पन्नं, संभाव्यं ब्राह्मणे -----

- a) तपः   b) धनं
c) श्रीः   d) सुखं

111. संभाव्यं -----चापल्यं, संभाव्यं जातितो भयं

- a) स्त्रीषु   b) पत्न्याः
c) राज्याः   d) भगिन्याः

112. जीर्यन्ते जीर्यतः केशा दन्ता जीर्यन्ति जीर्यतः चक्षुः श्रोत्रे च जीर्यते -----एका तरुणायते

- a) तुष्णा   b) दुःखः
c) सुखः   d) तृप्ति

113. कुपुत्रोऽपि भवेत्-----हृदयानन्दकारकः, दुर्विनीतः कुरुपोपि मुर्खिपि व्यसनी खलः

- a) राज्ञः   b) पुंसां
c) पण्डितानां   d) सन्तः

114. अयं निजः परो वेति गणना लघु चेतसां उदारचरितानां तु -----एव कुटुम्बकं

- a) वारि   b) वसुधा
c) विभुः   d) विष्णुः

115. जीवत्य नाथोऽपि-----विसार्जितः कृत प्रयत्नोऽपि गृहं न जीवति

- a) वने   b) कूपे

116. अरक्षितं तिष्ठति ----- रक्षितं, सुरक्षितं दैवहतं विनश्यति

117. भोजनाच्छादने दद्यादृतुकाले च संगमं, भुषणाद्याज्व नारीणां न तर्हिमन्त्रयेत् ---

a) पुरुषः   b) सुधीः
c) पण्डितः   d) सुहृदः

118. ----- देवि, नमस्तुस्यं यया वित्तान्विता अपि अकृत्येषु
नियोज्यन्ते भ्राम्यन्ते दुर्गमेष्वपि

119. यः सततं परिपृच्छति श्रृणोति सन्धारयत्यनिशं तस्य किरणे -----इव
विवर्तते बुद्धिः

120. यदिस्याच्छीतलो वहिन, श्चन्द्र दहनात्मकः सुस्वादः सागरः स्त्रीणां तत् -----
-----व्रजाय

121. एकः स्वादु न -----नैकः सुप्तेषु जागृयात्

- a) भुज्जीत्   b) प्रचिन्तयेत्
c) पिपासुः   d) गच्छेत्

ANSWER KEY

1. विष्णुशर्म
2. पञ्च
3. पञ्चतन्त्रं
4. पञ्चतन्त्रं
5. काकोलुकीयं
6. मित्रसंप्राप्ति
7. मित्रभेदं
8. लब्धप्रणाशं
9. अपरीक्षितकारकं
10. पञ्चतन्त्रं
11. शृगलौ
12. यमुनातीरं
13. दमनकः
14. भृत्याः
15. अण्डजाः
16. आतुराणां
17. ग्राहकाणां
18. देशानां
19. मुख्याणां
20. गृहमेधिनां
21. कामुकानां
22. सर्वलोकस्य
23. वञ्चकः
24. मन्त्रिणा दुरुपदेशात्
25. अन्यसङ्गात्
26. लालनात्
27. अनध्ययनात्
28. खलोपसनात्
29. गर्वात्
30. अनवेक्षणात्
31. कुतनयात्

32. प्रणयात्
33. शुरैः
34. शशकेन
35. बलं
36. स्वभावः
37. पानीयं
38. वहिनः
39. मत्यानां
40. दुर्जनः
41. कृपणानुसारि
42. गिरिदुर्गः
43. विवाहः
44. पण्डितः
45. मुख्याणां
46. भुजङ्गनां
47. दीपः
48. अरण्य
49. जातः
50. अनुजातः
51. अपजातः
52. प्राज्ञः
53. विद्या
54. मनुष्यों
55. अग्निहोत्रफला
56. लक्ष्मीः
57. मनोरथैः
58. रतिपुत्रफला
59. दत्तभुक्तफलं
60. वित्तस्य
61. सर्पाः
62. बलिनो
63. मुनिवराः
64. सन्तोष

- 65. दानोन
- 66. लोभः
- 67. शीलं
- 68. सन्तोषं
- 69. प्रियवादिनः
- 70. सुहृदः
- 71. स्त्रीणां
- 72. गजः
- 73. भुजंगमः
- 74. नृपः
- 75. दुर्जनाः
- 76. एकं
- 77. कुलं
- 78. ग्रामं
- 79. पृथिवी
- 80. धनं
- 81. पत्नी
- 82. आत्मानं
- 83. दूतः
- 84. पुरुषः
- 85. गृहं
- 86. अरब्धं
- 87. पिता
- 88. सुतः
- 89. भर्तारं
- 90. अन्नं
- 91. आत्मनैव
- 92. मरणं
- 93. कन्या
- 94. रोगाः
- 95. श्रीः

96. मृत्युः
97. स्त्री
98. यशः
99. मैत्री
100. विद्या
101. सौभ्यं
102. राज्यं
103. नीचैः
104. मध्याः
105. उत्तमाः
106. प्राणत्यागेऽपि
107. भार्या
108. अन्नं
109. सत्त्विभः
110. तपः
111. स्त्रीषु
112. तृष्णा
113. पुंसां
114. वसुधा
115. वने
116. दैव
117. सुधीः
118. तृष्ण
119. नलिनी
120. स्त्रीत्वं
121. भुज्जीत